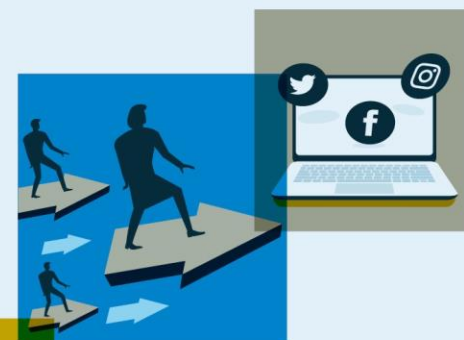

Rapportage Deep dive onderzoek

Resultaten online research community
onder jongeren, niet-leden, niet-bezoekers

Juni 2020

Over het onderzoek

- Met ingang van 1 januari 2020 bevat het nieuwe BiebPanel de volgende onderzoeken: een trendonderzoek door middel van social media analyse 'Social Insights', een lokaal ledenonderzoek, een landelijk en lokaal bezoekersonderzoek en twee keer per jaar een verdiepend onderzoek ('deep dive') op thema en doelgroep.
- Dit is de rapportage van het tweede onderzoek van het nieuwe BiebPanel. Het gaat om een '**deep dive**' onderzoek in de vorm van een online research community onder jongeren van 18 tot 30 jaar, allen niet-leden en niet-bezoekers van de bibliotheek. Kernvragen zijn: **wat is het beeld van jongeren van bibliotheken en hoe kunnen bibliotheken relevanter worden voor jongeren?**
- Hierna ziet u de resultaten van dit onderzoek, uitgevoerd door het online community team van bureau MWM2, inclusief inleiding, conclusies en aanbevelingen. Separaat vindt u vier lijsten met alle quotes van de deelnemers van de research community; per opdracht in de community is er een lijst; hiermee kunt u precies zien wat er allemaal gezegd is door de leden.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Conclusies	9
Resultaten	13
Bijlagen	20

Inleiding

Achtergrond

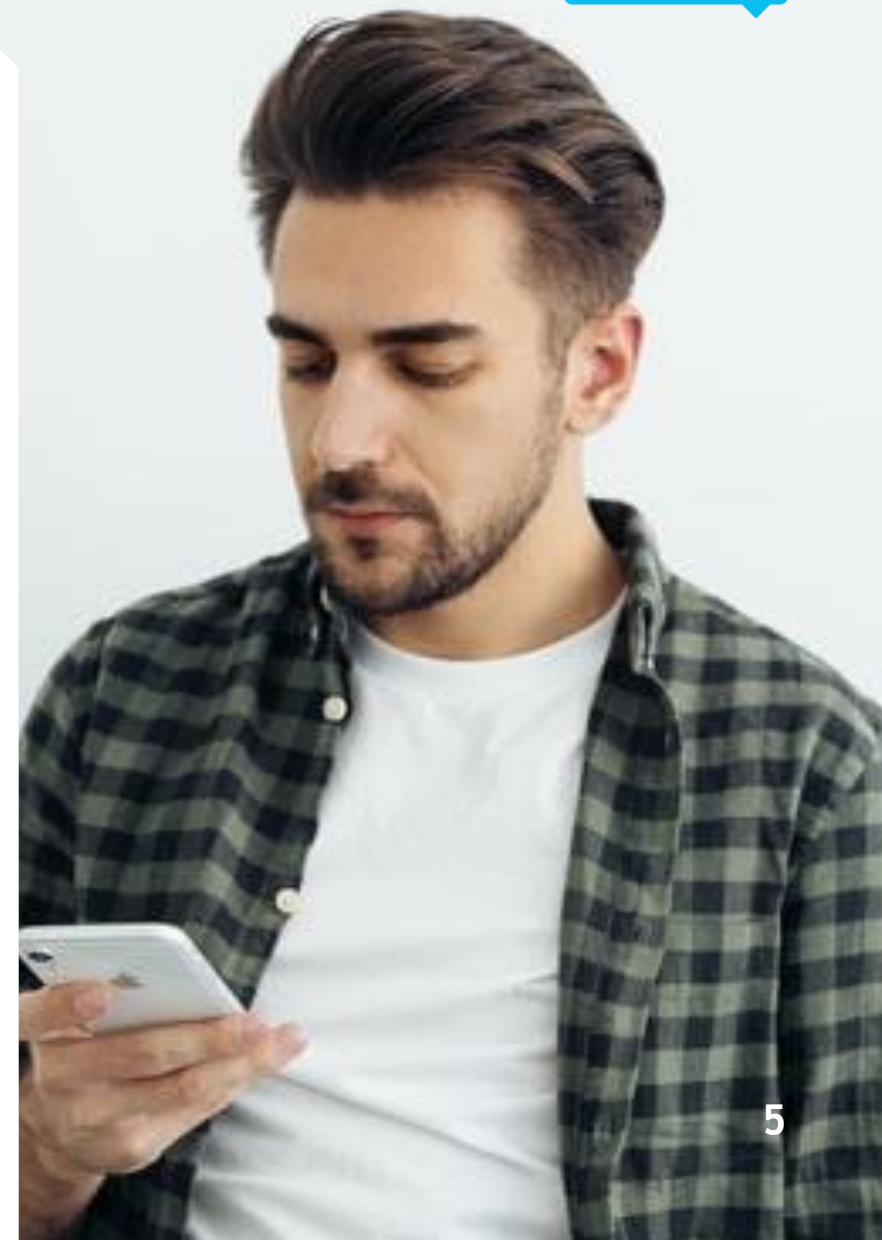
In gesprek met een moeilijk te bereiken doelgroep

Jongeren (van 18-30 jaar) komen weinig in de bibliotheek. Kwantitatief onderzoek wijst uit dat deze doelgroep op andere manieren in haar behoeften bediend wordt. Probiblio heeft behoefte aan verdieping in deze inzichten. Daarnaast wil Probiblio te weten komen hoe openbare bibliotheken aantrekkelijker kunnen worden voor jongeren.

Probiblio heeft onderzoeksbureau MWM2 gevraagd om online in gesprek te gaan met jongeren die de bibliotheek niet bezoeken.* In dit rapport geven we antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- **Welk beeld hebben jongeren van bibliotheken?**
 - In hoeverre zijn jongeren op de hoogte van de mogelijkheden van bibliotheken vandaag de dag?
 - Welke gedachten en gevoelens komen bij jongeren op als het gaat om bibliotheken?
- **Hoe kunnen bibliotheken relevanter worden voor jongeren?**
 - Van welke alternatieven voor bibliotheken maken jongeren nu gebruik?
 - Welke ideeën hebben jongeren om bibliotheken aantrekkelijker, relevanter en meer onderscheidend te maken (ten opzichte van de alternatieven)?

**) Tot de doelgroep van dit onderzoek behoorden jongeren van 18-30 jaar, die geen lid zijn en de afgelopen 12 maanden niet in de openbare bibliotheek zijn geweest. Om de leesbaarheid van het rapport te bevorderen korten we de doelgroep in dit rapport af tot 'jongeren'.*

Onderzoeksverantwoording

Kwalitatief onderzoek via een online community

Online community

- Kwalitatieve onderzoeksmethode
- 4 discussies met creatieve opdrachten

Onderzoeksdoelgroep

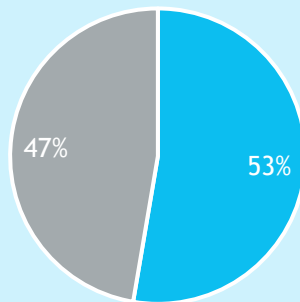
- Zijn geen lid van een openbare bibliotheek
- Zijn in de afgelopen 12 maanden niet in een openbare bibliotheek geweest

Veldwerk

- 6 t/m 24 mei 2020
- In totaal 623 reacties van 82 deelnemers
- Werving door gespecialiseerd selectiebureau

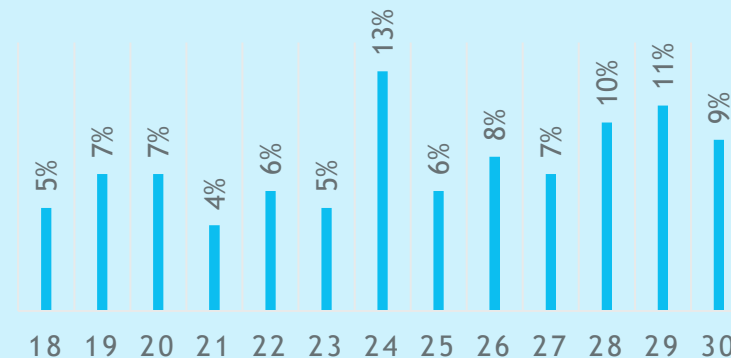
Geslacht

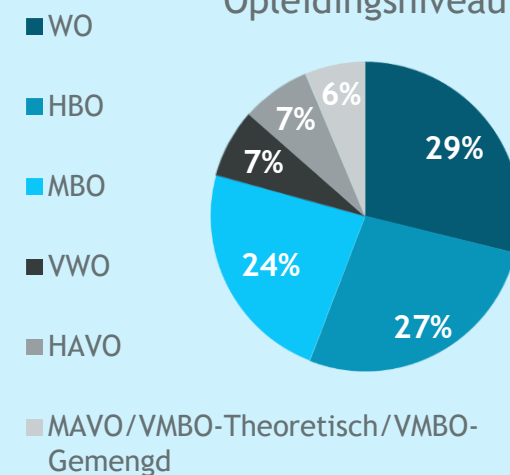
■ Vrouw ■ Man

Verdeling o.b.v. demografische gegevens

Leeftijd

Opleidingsniveau

Online community

Verdiepend inzicht in jongeren

- Een pop-up community is een besloten digitale ontmoetingsplek waar jongeren met elkaar - en met een community manager van MWM2 - in gesprek gaan.
- Community-onderzoek sluit bij uitstek goed aan bij de doelgroep, die veel online is.
- Als onderzoekstool levert een community levendige en creatieve inzichten op. Tegelijkertijd maken we in deze pop-up opzet gebruik van een groot aantal deelnemers, vergeleken met traditioneel (face-to-face) kwalitatief onderzoek.
- In deze community worden verschillende activiteiten uitgevoerd waaronder forumdiscussies, waarbij individueel of met de gehele groep dieper wordt ingegaan op een specifiek (sub)thema. Maar ook creatieve opdrachten waarbij de deelnemers worden aangezet om op een andere manier na te denken over een onderwerp.
- Met een community krijgt je doelgroep een stem en kan worden geprofiteerd van waardevolle feedback. Voordelen zijn het kunnen aangaan van de dialoog met een grote groep en hierdoor inzichten in de beleving en behoeften van deze groep verkrijgen. Daarnaast signaleren welke issues er leven onder de doelgroep. In een community is het voor deelnemers mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen die zij belangrijk vinden.

Aanpak online veldwerk Creatieve opdrachten

Voor dit onderzoek hebben we de jongeren in de community vier creatieve opdrachten voorgelegd:

Foto-upload

Als opwarmer konden de jongeren een afbeelding uploaden die hun beeld en associaties bij de openbare bibliotheek weergaf.

Vriend uit Australië

Om het kennisniveau van de jongeren te peilen, vroegen we hen hoe ze (het aanbod van) de bibliotheek in Nederland zouden omschrijven aan een vriend uit Australië.

Online bibliotheekbezoek

Daarna vroegen we de jongeren om de website van twee bibliotheken (een grote en kleine) te bezoeken en te delen in hoeverre dit overeenkwam met hun verwachtingen.

Reis in de tijd/Als jij directeur zou zijn

Tot slot vroegen we de jongeren om met zoveel mogelijk ideeën te komen, waardoor zij de bibliotheek wellicht zouden gaan bezoeken. Hierbij konden ze kiezen uit twee opdrachten (Wat zou er over vijf jaar anders kunnen zijn?/Wat zou jij doen als jij de directeur zou zijn?)

Hoe kijk jij naar de bieb?

Welkom in de community! Vandaag gaan we van start met de eerste opdracht. Ik ben benieuwd hoe jullie naar de openbare bibliotheek kijken.

Upload een foto die jouw beeld en associaties van de bieb goed weergeven en licht in je reactie toe waarom dit zo is.

Mocht je vragen hebben of ergens tegenaan lopen, dan helpen we je graag. Stuur een mailtje naar: lvandenburg@mwm2.nl.

Prakt mee!

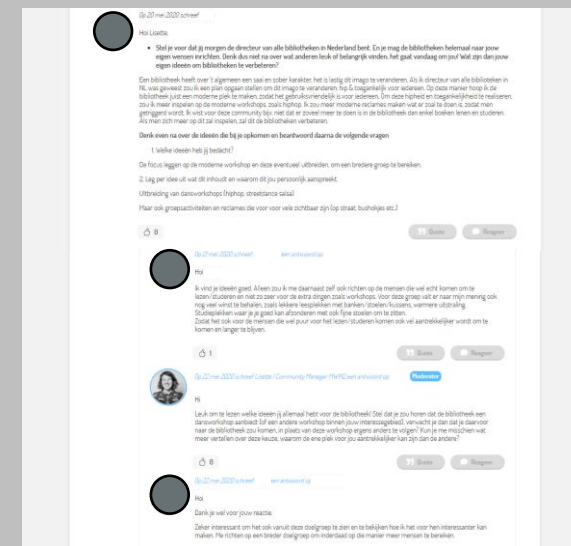
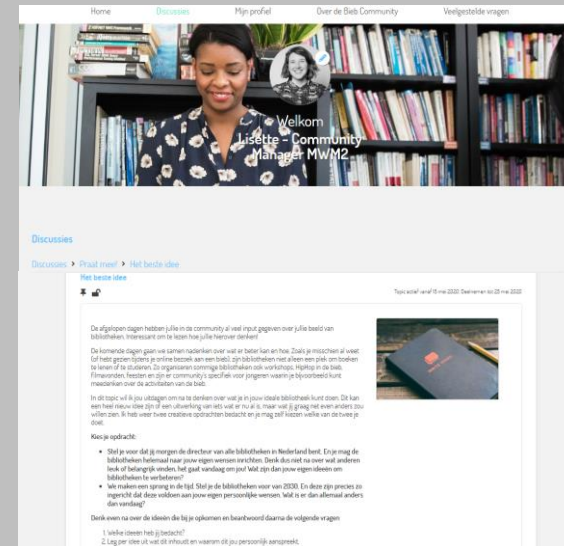
MWM²
experts in luisteren

Welkom in de Bieb Community!

Leuk dat je in deze community je mening wilt delen! Met jouw actieve deelname kunnen we ervoor zorgen dat bibliotheken leuker en relevanter worden.

Ik ben Lisette, communitymanager bij onderzoeksbureau MWM2. Ik zal de discussies begeleiden en stel jullie af en toe een vraag. Ik ben benieuwd naar je ervaringen en kijk uit naar je reacties!

Bekijk de instructievideo om snel je weg te vinden in de community-omgeving. Meer informatie over de Bieb Community lees in de 'Veelgestelde vragen'.

Conclusies

Conclusies

Vicieuze cirkel houdt jongeren uit bibliotheken

Veel jongeren hebben een verouderd beeld van de bibliotheek

Dit onderzoek vond plaats onder jongeren die momenteel geen lid zijn van een openbare bibliotheek en er in de afgelopen 12 maanden ook geen hebben bezocht. Hun beeld en verwachtingen van een bibliotheek zijn in veel gevallen gebaseerd op herinneringen van jaren geleden. Zo zien ze de bibliotheek als een plek voor rust en inspiratie. Tegelijkertijd leeft de veronderstelling dat bibliotheken voor henzelf niet aantrekkelijk zijn. Daar hebben ze verschillende redenen voor, waarbij de meeste functioneel of praktisch van aard zijn. Boeken lenen bij een bibliotheek is ongemakkelijk, zo vermoeden ze. Bovendien zien ze de openingstijden van een bibliotheek, de collectie en de uitleentermijn als beperkingen. Daarnaast vinden ze de sfeer in een bibliotheek niet prettig: te onrustig om te studeren of juist weer te sfeerloos en kil voor een bezoek.

Bibliotheken komen niet voor in de overweging

De meeste jongeren weten weliswaar dat de bibliotheek meer te bieden heeft dan boeken. Niettemin zijn ze niet goed op de hoogte van het aanbod dat specifiek voor hen relevant kan zijn. Omdat er alternatieve opties zijn die jongeren voorzien in hun behoeften, blijft een bibliotheekbezoek uit. En daardoor blijft ook hun overwegend negatieve beeld van bibliotheken bestaan. Hoewel sommigen ook positieve aspecten koppelen aan bibliotheken, is de verwachting dat jongeren zonder ingreep niet zelf het initiatief nemen om bibliotheken te bezoeken. Het is aan bibliotheken om op een duidelijke en geloofwaardige manier aan jongeren kenbaar te maken dat zij voor hen relevant zijn.

Aanbevelingen (1/2)

Kansen om de vicieuze cirkel te doorbreken

Zorg voor een aantrekkelijker aanbod en communiceer dit op een duidelijke, maar ook geloofwaardige manier

De doelgroep ervaart zowel functionele als emotionele barrières. Het wegnemen van de functionele barrières kan ertoe leiden dat jongeren bibliotheken weer gaan bezoeken. Pas dan zullen de emotionele barrières verdwijnen, aangezien de nieuwe ervaring dan leidt tot een positiever beeld van de sfeer.

- Werk in elk geval aan verbeteringen in de propositie, of in de communicatie over de propositie. Belangrijk hierbij is dat je in de positionering afstand neemt van het verleden. Zeg bijvoorbeeld niet “de bibliotheek is meer dan boeken”, want dan wordt er nog steeds vastgehouden aan het verleden. Zorg er daarnaast voor dat je deze nieuwe communicatie onder de doelgroep toetst.
- Maak duidelijk dat je bij de bibliotheek op een laagdrempelige manier (gemakkelijk én gratis/goedkoop) van de diensten gebruik kunt maken. Geef ook aan dat je ook bij een openbare bibliotheek kunt langskomen zonder dat je lid bent. Een voorbeeld hiervan is de OBA StudyShare, waar studenten in alle rust en optimale concentratie kunnen studeren.
- Laat in de communicatie zien dat je voorziet in de specifieke behoeften die spelen onder deze doelgroep, zoals werkplekken, inspiratie, ontmoeting, etc. Gebruik ook de juiste kanalen voor deze communicatie, zoals Instagram en podcasts.
- Jongeren vinden het niet prettig om zich te committeren. Overweeg meer laagdrempelige vormen van lidmaatschap, zoals een weeklidmaatschap, een proefabonnement, een strippenkaart of een mogelijkheid om online van diensten gebruik te maken ‘als gast’/zonder registratie. Maak bijvoorbeeld gebruik van de BiebApp, waarmee jongeren met hun telefoon materialen kunnen lenen zonder lid te worden.
- Vertel hoe gemakkelijk het is om een boek te lenen én dat de collectie aan de behoeften voldoet. Beloften en bewijsvoering zijn hierbij van groot belang: bv. *in 5 minuten je boek gevonden en gereserveerd, binnen x dagen in huis*. Of: *evenveel boeken als bol.com*. Verwijs vooral ook naar het online aanbod luisterboeken en e-books.
- Laat zien dat de bibliotheek een uitermate geschikte plek is om te studeren of om inspiratie op te doen. Zorg hierbij ook weer voor bewijsvoering: visueel (met sfeervolle foto’s van lees- en leerplekken) en verbaal (door aan te geven hoeveel plekken er zijn, wat de specificaties zijn en bijvoorbeeld dat het mogelijk is om een stille, maar fijne studieplek te ‘reserveren’).

Aanbevelingen (2/2)

Kansen om de vicieuze cirkel te doorbreken

- Creëer - indien mogelijk - een veelzijdig aanbod aan activiteiten en faciliteiten bij bibliotheken. Voor jongeren zijn activiteiten op het gebied van cultuur, sport en educatie vaak nog te duur. Er is behoefte aan een centrale plek waar ze voor weinig geld hun hobby's kunnen beoefenen of op een laagdrempelige manier nieuwe dingen kunnen leren. Maak duidelijk dat jongeren veel eigen inbreng kunnen hebben door samen met hen activiteiten te programmeren. Een voorbeeld hiervan is Vers van Forum Groningen: een groep jongeren die activiteiten organiseert in de bibliotheek. Een ander voorbeeld van het maken van gezamenlijke programmering met jongeren is HipHop in je bieb en de speciale jongerenvloer van de Bibliotheek Rotterdam. Ook het uitnodigen van jonge sprekers en deze via de Instagram van de bibliotheek laten communiceren of een podcast laten maken voor de bibliotheek, zijn voorbeelden van het betrekken van jongeren bij de activiteiten van de bibliotheek.
- Jongeren zoeken zowel rust als ontmoeting in de bibliotheek; dit kan gemakkelijk naast elkaar bestaan. Het bibliotheekgebouw moet hier wel voor ingericht zijn, met duidelijk onderscheid tussen verschillende ruimtes. Ook het communiceren over deze verschillende functies van de bibliotheek is belangrijk.

Resultaten

Positieve aspecten in beeldvorming

Bieb vooral aantrekkelijk voor studeren en leren

Het beeld dat jongeren van bibliotheken hebben is bij sommigen vooral positief, bij anderen negatief. Over het algemeen weten jongeren dat openbare bibliotheken tegenwoordig meer te bieden hebben dan alleen het uitlenen van boeken. Toch zijn de meesten zich niet bewust van de huidige mogelijkheden die voor hen relevant kunnen zijn. Wat jongeren betreft zijn dit de belangrijkste positieve aspecten in de beeldvorming rondom de bibliotheek:

- **Rustige werkplek** - Veel studenten kennen de bibliotheek vooral als een rustige plek om te studeren.

- **Inspiratie opdoen** - Volgens sommige jongeren is het een plek waar mensen komen om nieuwe dingen te leren.

- **Ontmoetingsplaats** - De bibliotheek wordt daarnaast door een groep jongeren gezien als een ontmoetingsplaats, waar iedereen welkom is.

- **Bezienswaardigheid** - Een kleine groep ziet de bibliotheek vooral als een uitstapje, vanwege de soms bijzondere architectuur en inrichting en/of het uitzicht. Ze noemen hierbij vooral buitenlandse bibliotheken met een antieke inrichting, waarvan ze de sfeer als magisch omschrijven en het uitzicht dat een bieb soms geeft over de omgeving.

“Als ik aan een bibliotheek denk voel ik rust en denk ik aan ontwikkeling. Een plek om te leren en nieuwe inspiratie op te doen. Een plek waar je geconcentreerd en ongestoord kunt lezen en nadenken. [Bijvoorbeeld] de Public Library in New York vond ik een enorm gave bibliotheek. En wat een omvang! Je kan er zo in verdwalen.”

“Als ik op vakantie ben, en dan voornamelijk bij stedentrips, vind ik het leuk om naar een bibliotheek te gaan in die stad! De bibliotheek zegt vaak veel over de stijl en architectuur in de stad en je kan er leuk sfeer proeven.”

→ [Klik hier](#) voor meer quotes en een visuele weergave van het beeld dat jongeren van bibliotheken hebben.

Negatieve aspecten in beeldvorming (1/2)

Vooraf functionele barrières: bibliotheek sluit niet aan op leesbehoeften

Voor jongeren zijn er verschillende zaken die bibliotheken (in hun beleving) onaantrekkelijk maken. De meeste hiervan zijn gericht op de leen- en leeservaring. Zo is er vooral een mismatch met hun behoefte om snel en gemakkelijk een (geschikt) boek te kunnen vinden en tegelijkertijd de ruimte krijgen om een boek rustig uit te lezen. Op deze en de volgende pagina laten we zien wat voor jongeren de belangrijkste redenen zijn om niet naar de bibliotheek te gaan:

- **Weinig leesbehoefte** - Desinteresse of tijdgebrek om te lezen weerhoudt sommigen ervan om naar de bibliotheek te gaan.

- **Onoverzichtelijk** - Veel jongeren krijgen een overweldigend gevoel bij de bibliotheek. Het is in hun perceptie moeilijk om binnen het grote aanbod een geschikt boek uit te kunnen kiezen. Dit vormt een drempel om er naartoe te gaan.

- **Collectie voldoet niet** - Tegelijkertijd verwachten sommigen dat de collectie beperkt of gedateerd is, met name het digitale aanbod en internationale literatuur.

- **Beperkte openingstijden** - Voor de doelgroep vormen de openingstijden soms een drempel, vooral wanneer de dichtstbijzijnde bibliotheek buiten werktijden gesloten is.

- **Kosten en abonnementsconstructie** - Alhoewel jongeren deels verwachten dat een abonnement relatief goedkoop is, spelen de kosten toch een rol om voor alternatieven te kiezen. Dit geldt met name voor studenten. Daarnaast wil men zich niet committeren aan een jaarabonnement.

- **Uitleentermijn** - Ook de uitleentermijn vormt een barrière voor sommigen, die liever de tijd willen krijgen om een boek rustig uit te lezen.

“Voor mijn e-reader kan ik ook boeken online vinden en erop zetten, daarvoor zou ik minder snel naar de bibliotheek gaan, mits het aanbod in de bibliotheek dusdanig hoger is dan online, maar met de technologie van tegenwoordig denk ik niet dat de bibliotheek daarin meer kan/gaat betekenen dan het internet zelf.”

“De bieb waar ik vroeger vaak heen ging had beperkte openingstijden en als je dan vijf dagen per week werkt is dat niet erg handig.”

“Ik ga niet naar de bieb omdat ik niet heel veel boeken lees, als ik een boek lees koop ik het boek of ik leen het van een vriendin of familielid. Het kan voor mij gewoon niet uit om een abonnement te nemen, daarvoor lees ik niet genoeg. Daarnaast ben ik niet bekend bij de bieb in mijn woonplaats en dat is ook wel een soort mentale drempel ;-).”

Negatieve aspecten in beeldvorming (2/2)

Enkele gevoelsmatige barrières

Naast de barrières rondom de leen- en leesbeleving noemen jongeren ook een aantal drempels, die meer gevoelsmatig van aard zijn. Zo houden de volgende zaken hen tegen om bibliotheken te bezoeken:

- **Onrustige werkplek** - Sommige studenten vinden het gemixte publiek in de openbare bibliotheek niet prettig. Ze verwachten dat ze tijdens het studeren afgeleid worden door rondrennende kinderen of pratende ouderen.

- **Geen fijne sfeer** - Door eerdere ervaringen, vaak in kleinere bibliotheken, verwachten sommigen dat de bibliotheek sfeerloos en kil is. Ook voelen sommigen zich er niet welkom, door het strenge toezicht van het personeel en doordat men er stil moet zijn.

- **Onbekendheid** - Tot slot is er een gevoelsmatige drempel voor jongeren om de bibliotheek te bezoeken. Doordat ze er lang niet zijn geweest en niet bekend zijn met het aanbod, overwegen ze niet snel om erheen te gaan. Wat hierbij ook een rol speelt is dat hun vrienden of studiegenoten daar ook niet komen.

“Ik kom eigenlijk liever niet in de bieb, ik voel me daar niet thuis. De bibliotheek is een kille, ongezellige plek. Er staan zoveel boeken dat ik overweldigd raak en niet weet waar ik moet beginnen. De medewerkers zeggen de hele tijd sssst, ik ben zo snel mogelijk weg.”

“Bij de bibliotheek denk ik vooral aan ouderen, een onoverzichtelijke ruimte met boeken waarin ik de logica niet kan ontdekken. [Verder denk ik] aan een plek die niet gezellig is, weinig uitstraling heeft.”

Gedrag

Welke alternatieven hebben de voorkeur?

Jongeren hanteren verschillende alternatieven voor de openbare bibliotheek. Ze zijn tevreden met deze opties om informatie te vinden of rustig te lezen of werken.

Online informatie zoeken

Jongeren die weinig lezen geven aan dat ze hun informatie snel en gemakkelijk online kunnen vinden en daarom geen bibliotheek hoeven te bezoeken.

E-reader

Een groep jongeren beschikt over een e-reader. Dit stelt hen in staat om binnen een ruim aanbod eenvoudig een geschikt boek te vinden en direct te kunnen lezen, vaak zonder uitleentermijn.

Universiteitsbibliotheek

Studenten kiezen de universiteitsbibliotheek vaak boven de openbare variant, omdat alle relevante studieboeken er op één plek te vinden zijn, hun studievrienden er komen en omdat deze (in perceptie wel) gratis is. Daarnaast vinden ze het fijn dat iedereen er met hetzelfde doel komt, wat het tot een aangename plek maakt om te studeren.

Cafés

Voor de doelgroep zijn cafés een sfeervolle plek om vrienden te ontmoeten, te lezen, te werken of te studeren. Hier voelen jongeren zich vaak meer op hun gemak dan (naar verwachting) in de bibliotheek, die ze soms als kil, ouderwets en niet verwelkomend zien.

“Het is ook zo dat de ebooks [van de bibliotheek] meestal weer verdwijnen na een paar dagen of weken, terwijl ik nog steeds met het boek bezig ben. Dat gaat niet natuurlijk. Het maakt het ook makkelijker, gewoon lekker thuis vanuit je luie bank je favo boek bestellen zonder expiration date.”

“Sinds de komst van mijn e-reader en mijn Kobo-abonnement ben ik niet meer in een bieb geweest maar kwam er als kind erg graag. Het gemak dat je op je e-reader de boeken kan selecteren via Kobo en direct kan beginnen met lezen is voor mij top! Dus geen losse website waar je boeken moet zoeken. Weet niet of dit bij de bieb ook zo geregeld is, heb ik me nooit in verdiept omdat dit prima werkt.”

“Ik bezoek vrijwel nooit een bibliotheek. De boeken die ik zoek of nodig heb zijn vaak niet beschikbaar.”

Ideeën om bibliotheken te verbeteren (1/2)

Meer bewegingsvrijheid en gemak in de klantreis *lenen en lezen*

De doelgroep komt met verschillende ideeën om bibliotheken beter in te richten op hun wensen. Sommige van deze ideeën worden momenteel al aangeboden door (enkele) bibliotheken. In dat geval lijkt het vooral te gaan om het bewust maken van jongeren van deze mogelijkheden. Op deze en de volgende pagina laten we zien welke ideeën uit de doelgroep kwamen.

Toegankelijkheid

- Jongeren willen goedkopere abonnementen (eventueel gratis voor studenten) en de mogelijkheid zich minder vast te leggen, bijvoorbeeld door de optie losse boeken te huren of kopen of door een voordelig digitaal abonnement.
- Door ruimere openingstijden (ook in kleinere steden) verwachten jongeren sneller naar de bibliotheek te gaan, om er te studeren, boeken te lenen of om anderen te ontmoeten.

Boeken vinden en lenen

Door het overweldigende gevoel dat jongeren soms hebben in de bibliotheek, hebben ze behoefte aan meer ondersteuning bij het vinden van boeken.

- Boeken vinden kan gemakkelijker worden door een geautomatiseerd sorteersysteem. Ook de aanwezigheid van veel personeel en een duidelijke plattegrond kunnen hierbij helpen. Daarnaast willen jongeren de beschikbaarheid van een boek eenvoudig online kunnen achterhalen.
- De doelgroep wil online boekentips krijgen op basis van eerder geleende boeken of tags die voor jongeren/persoonlijk relevant zijn.

Collectie

Jongeren hebben behoefte aan een breder aanbod (ook in kleinere steden), met name als het gaat om internationale literatuur en de digitale collectie.

Ideeën om bibliotheken te verbeteren (2/2)

Een pluriforme locatie om aan verschillende behoeften te voldoen

Sfeer en uitstraling

De bibliotheek heeft onder jongeren nog een wat ongezellige, stoffige reputatie. Door een fijnere sfeer wordt het voor hen een plek waar ze graag willen zijn en langer blijven.

- Met meer kleur en planten krijgt de bibliotheek volgens de doelgroep een modernere uitstraling.
- Knusse hoekjes en afgesloten ruimtes zorgen voor meer sfeer en maakt de ruimte minder overweldigend voor jongvolwassenen.
- Jongeren willen af van het gevoel gecontroleerd te worden. Personeel dat op een vriendelijke manier advies geeft is echter wel gewenst.

Studeren en werken

- Men heeft behoefte aan een aparte studie- of werkruimte, zonder afleiding van andere bezoekers (zoals kinderen en ouders).
- Door meer ruimte tussen de computers te creëren, hebben jongeren het gevoel dat ze meer privacy hebben en dat andere bezoekers niet 'over hun schouders meekijken' naar wat ze aan het doen zijn.
- Studenten hebben behoefte aan aparte kamers of studiehokjes om met studiegenoten te overleggen. Voor jonge zzp'ers zijn rustige flexwerkplekken gewenst, eventueel tegen betaling.

Ontmoeten en ontspannen

- Een café in de bieb kan prettig zijn voor ontmoeting of als pauzeplek tussen het lezen of studeren door.
- Jongeren zouden graag in comfortabele hoekjes (zoals een 'huiskamer in de bieb') een boek willen lezen.
- Met mooi weer zou het volgens de doelgroep prettig zijn om naar buiten te kunnen met je boek of kopje koffie.

Activiteiten

Jongeren hebben interesse in sociale en educatieve activiteiten, mits deze (direct of indirect) aansluiten bij het aanbod van de bibliotheek. Ze vinden het prettig als deze activiteiten op een centrale plek (zoals de bibliotheek) gratis/voor weinig geld kunnen doen. Ze noemen de onderstaande ideeën.

- Voorleesmiddagen voor jonge ouders en hun kinderen.
- Cursussen voor studenten (zoals literatuur zoeken en academisch schrijven).
- Lezingen en filmavonden met educatieve thema's (bijv. LHBT+ en het oorlogsverleden van Nederland).
- Mogelijkheden voor cabaret, jamsessies en muziekles.
- Een sportafdeling, waar je kunt lezen over een bepaalde sport en met anderen wedstrijden kunt kijken.

Bijlagen

Bijlage 1: quotes over kennis van de bibliotheek (1/3)

Om na te gaan wat jongeren van bibliotheken weten, vroegen we hen uit te leggen aan een (fictieve) toerist uit Australië, Adam, wat er te doen is bij een Nederlandse bibliotheek.

“In Nederland gaan wij naar een bibliotheek om rustig in stilte te kunnen werken/leren. Je kan daar bijvoorbeeld ook gebruik maken van een computer om informatie op te zoeken als dit thuis niet kan. Ook heb je vaak de mogelijkheid om te printen, kopiëren of te scannen.”

“Ik zou tegen hem zeggen dat bibliotheken in Nederland steeds minder enkel hun oorspronkelijke doel hebben. Tegenwoordig is het meer een soort buurthuis. Mensen gaan ernaartoe om elkaar te ontmoeten en koffie te drinken, om aan een tafel rustig een boek te lezen of om te studeren.”

“Ik zou tegen Adam zeggen dat de openbare bibliotheken een plek is voor mensen om tot rust te komen en op het gemak een boek (of meer) uit te zoeken om de komende tijd zichzelf mee te vermaken. ... Ook is de openbare bibliotheek een plek waar mensen kinderen introduceren met lezen en waar men van jong tot oud een passend boek vindt.”

“Studenten gaan voor een rustige leerplek zonder te veel afleiding. Sommige mensen gaan omdat ze thuis geen computer of wifi hebben en in de openbare bibliotheek wel. Anderen willen hun krant lezen. Kinderen komen er om boeken te lenen en zo hun woordenschat te vergroten. Iedereen heeft zo zijn of haar eigen redenen, maar iedereen komt om van de faciliteiten gebruik te maken die zij zelf niet thuis hebben of ze zoeken een rustige plek.”

Bijlage 1: quotes over kennis van de bibliotheek (2/3)

“In Nederland noemen we de bibliotheek ook wel de bieb, een makkelijke afkorting. Het is normaal om een lidmaatschap bij een Bieb af te sluiten als je gebruik wilt maken van faciliteiten.

Het is erg normaal dat studenten gebruikmaken van de bieb om te studeren. Je kan gebruik maken van verschillende boeken, maar het is erg onoverzichtelijk om iets te vinden wat je interessant lijkt. Maar je kan ook gebruikmaken van e-books of bladmuziek.”

“Mensen hier in Nederland gaan met name naar de bibliotheek om boeken te lenen. Dat kan met een abonnement, dat niet eens echt duur is. De bibliotheek heeft vaak echt heel veel boeken, met als uitzondering boeken die net nieuw zijn uitgekomen. Verder functioneren veel bibliotheken ook een beetje als openbare ruimte, waar bijvoorbeeld lezingen gehouden worden en andere samenkomsten plaatsvinden. Bijna elke middelgrote stad heeft wel een bibliotheek.”

“De openbare bibliotheek wordt in Amsterdam veel gebruikt door studenten om te studeren. Zelf kom ik uit Hoorn dus ik weet niet precies wat er zo prettig is aan die bibliotheken dat alle studenten daar gaan zitten. Daarnaast is het denk ik ook een prettige plek voor zwerver om te zitten, het is gratis, warm en ze kunnen de krant lezen.

Daarnaast komen er veel ouderen, er worden lezingen gegeven en ook computerlessen volgens mij. Daarnaast is het voor hun denk ik ook een sociaal uitstapje.”

“Ik wist voor deze community niet dat er zoveel meer te doen is in de bibliotheek dan enkel boeken lenen en studeren.”

Bijlage 1: quotes over kennis van de bibliotheek (3/3)

“Mensen in Nederland zouden naar de bibliotheek gaan om boeken te lenen en wanneer ze veel van lezen houden, dan is het namelijk goedkoper om boeken te lenen en weer terug te brengen dan boeken te kopen. vooral voor kinderen in de basisschoolleeftijd en ouderen is de bibliotheek handig zij hebben immers tijd om te lezen.”

“Persoonlijk weet ik niet precies wat de beweegredenen zijn van de bezoekers. Toen ik jong was heb ik regelmatig bibliotheken bezocht, omdat dat toen de normaalste zaak van de wereld was. Je moest voor school boeken lezen, daar kon je terecht. Je kon dan een keuze maken uit duizenden boeken. De tegenwoordige bibliotheekgangers zijn denk ik mensen van de vroegere generatie of mensen die een plaats van rust zoeken om te studeren, lezen of tot zichzelf te komen. Een plaats om te socializen is het in ieder geval beslist niet, wanneer ik namelijk terugdenk aan vroeger herinner ik me direct het “ge-SSSST” bij elk minste of geringste geluid. ”

“Wat ik tegen hem zou zeggen is dat in Nederland de bieb wel over het algemeen vrij toegankelijk is voor iedereen. Je moet hiervoor wel een abonnement hebben en dan kun je voor een laag tarief per week (geloof ik) boeken lenen. Ook zijn er in bibliotheken vaak computers of andere dingen beschikbaar en zijn er openbare ruimtes waar je in alle rust kunt lezen. Er is alleen nog weinig internationaal aanbod dus dat zou voor hem wel jammer zijn. Ook is er nog niet heel veel digitaal mogelijk maar dat wordt steeds meer.”

“Je ziet vooral mensen die even een kwartiertje binnen zijn, naar de juiste plek lopen van hun genre, even rondkijken, boeken pakken en dan weer vertrekken. In Nederland heb je niet zo heel veel mensen die er uitgebreid heen gaan en dan uren in de bibliotheek gaan zitten om rustig te lezen. Maar van de bibliotheken zelf doen ze nu wel steeds meer om mensen langer in de bibliotheek te houden. Dus bijvoorbeeld met cursussen.”

Bijlage 2: hoe zien jongeren de bibliotheek? (1/2)

Quotes van de opdracht 'foto-upload'. Jongeren konden een afbeelding uploaden die hun beeld van de bibliotheek illustreert.

"Bij een bibliotheek denk ik aan: rust. Een plek waar je niet gestoord wordt en zeer weinig externe signalen opvangt. Het zou voor mij de plek zijn om met full focus mezelf ergens op te richten."

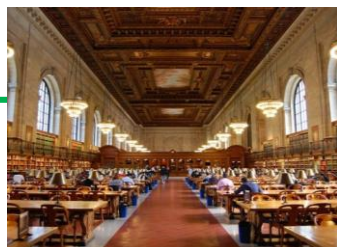
"Ik heb altijd het idee dat een bibliotheek een oude stoffen bedoeling is. Hoge kasten voor de volwassenen en voor de kids bakken met boeken die op 'leeftijdscategorie' gesorteerd waren. Ook stonden er altijd grote banken waar je op kon gaan zitten om een boek te lezen. ... Wat ik mij kan herinneren van de bibliotheek is dat ik het design erg ouderwets en vervallen vond, dit kwam ook door enkele oude tapijten op de grond."

"Als ik denk aan een openbare bibliotheek, denk ik aan een moderne setting (in tegenstelling tot het 'stoffige / muffige beeld' dat sommige mensen hebben). Grote, hoge ruimtes met kasten vol met boeken. Ook denk ik aan kunst, interieur en architectuur. Ik heb onderstaande afbeelding gekozen, omdat ik het idee heb dat openbare bibliotheken voor iedereen interessant moten zijn; ook voor jongeren."

"Bij bibliotheken over het algemeen denk ik aan kunstlicht. Als ik bijvoorbeeld een halve dag in de Universiteitsbibliotheek heb gezeten heb ik vaak enorme hoofdpijn en ben ik suf. Dat zal wel niet heel anders zijn bij openbare bibliotheken denk ik."

Bijlage 2: hoe zien jongeren de bibliotheek? (2/2)

“Als ik denk aan een bibliotheek, denk ik vooral aan oude, statige gebouwen die hoog aanzien genoten en nog steeds.”

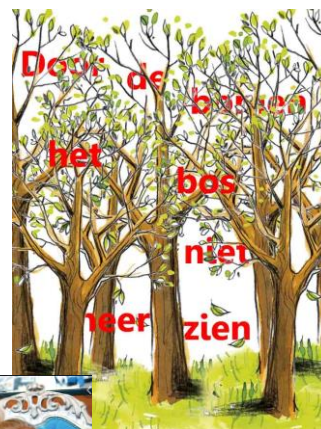
“Als ik aan een bibliotheek denk dan voel ik rust. Een plek om tot jezelf te komen. Het voelt fijn om je af te sluiten van een hectische wereld.”

“Van een bieb word ik altijd een beetje nostalgisch, omdat ik er als klein kind iedere week wel kwam.”

“Een plek om tot jezelf te komen en te leren of nieuwe inspiratie op te doen. Ook een gevoel van saamhorigheid.”

“Bij een bieb moet ik vooral denken aan het spreekwoord ‘door de bomen het bos niet meer zien’. Er is zoveel, het komt allemaal op je af.”

“Elke keer als ik mijn boek kwam verlengen stond die mevrouw weer achter de balie en keek mij neerbuigend aan. Dat gevoel heeft mij nooit verlaten, daarom ook deze afbeelding.”

“Bij de bieb krijg ik een gevoel van stilte, ietwat oudere mensen die geïrriteerd om zich heen kijken als je (iets te hard) spreekt. Hetzelfde gevoel als ik bij een klassiek concert krijg.”

“Voor mij is de bibliotheek een plek waar je heel snel erin en eruit bent. Een plek waar je naartoe gaat als je al weet wat je wilt.”

Bijlage 3: Ideeën - Reis in de tijd (1/3)

Quotes van de opdracht 'Tijdmachine'; hoe moet de bibliotheek er over tien jaar uitzien?

"De verbeteringen:

- *Beloningssysteem voor jongeren om ze te motiveren boeken te lezen. Bijvoorbeeld een app die bijhoudt hoeveel boeken je hebt gelezen waarbij je dan punten kunt verdienen en strijd met je vrienden wie de beste score heeft (Gamification).*
- *Om jongeren te lokken gameconsoles neerzetten waarbij er toernooitjes worden georganiseerd (bijvoorbeeld FIFA toernooi). Tijdens deze bijeenkomsten geld vragen om deel te nemen waarbij je dan gelijk tegoedbonnen krijgt om boeken te lenen en er steeds bepaalde boeken worden uitgelicht en aangeraden."*

"Ik zou graag willen dat iedere bibliotheek meegaat met zijn tijd. Dus dat er veel digitaal beschikbaar is en geregeld kan worden. Hoe mooi zou het zijn als je ergens op social media bijvoorbeeld een tip leest over een boek dat jou interessant lijkt en dat je met één druk op de knop kan kijken of dit boek aanwezig is in jouw bibliotheek en dat je dit dan direct kan reserveren. Ik denk dat dit soort dingen de bibliotheek ook voor jongeren interessanter kunnen maken."

"Het is leuk om wat meer technologie naar de bieb te brengen. Niet meer zelf zoeken naar je boeken, maar een soort robot die je boek haalt op basis van trefwoorden en die jij kunt volgen. Op deze manier wordt het aantrekkelijker gemaakt voor jongeren. Ik vond boeken zoeken in de bieb echt vreselijk omdat ik daar niet altijd geduld voor had of soms niet precies wist hoe het boek heette of de schrijver."

"Ik denk dat de bibliotheken er heel anders uit zullen zien. De meeste boeken staan allemaal achter glas. Dat iedereen een eigen e-reader op z'n telefoon/tablet heeft. En dat er veel virtual reality zal worden toegepast, om de beleving van een boek, film of game te laten zien. Men kan door de Bieb lopen en het boek via een QR-code scannen naar zijn VR-bril of tablet. Met de VR-bril op kun je naar elke gewenste bibliotheek op de wereld en daar vervolgens doorheen lopen alsof je daar echt bent, bijvoorbeeld in Dubai of in Moskou."

Bijlage 3: Ideeën - Reis in de tijd (2/3)

“[Ik zou] de bibliotheek wat meer richten op ontspanning. Bijvoorbeeld capsules neerzetten waar je in je eigen bubbel een boek kunt lezen in een comfortabele houding met relaxte geluidjes op de achtergrond (regengeluid, junglegeluid of knisperend haardvuur).”

“Ik zie een bibliotheek voor waar mensen niet per se komen om een boek te lezen. Maar om vergaderingen te hebben, te studeren, te eten. Een plek waar iedereen welkom is en ook openbaar is, zoals een station. Met veel ruimte en open plekken, en veel ruimte om te gaan zitten en te vergaderen of te studeren, of inderdaad om een boek te lezen. Daar waar je nieuwe mensen kunt ontmoeten. Een plek met stilte plekken maar ook een restaurant/lunch tentjes in de buurt. Een soort flexwerkplek, waar je alles kunt vinden wat je nodig hebt om te werken of te studeren. Inclusief een internationaal boeken en rapporten/artikelen online portaal. Daar waar je intypt welk boek je wilt hebben, en deze automatisch bij je komt.”

“Meer technologie in de bibliotheek, bijvoorbeeld VR gebruiken om geschiedenis of boeken tot leven te laten komen. Of videoverbindingen met boekenkenners om een betere boekenkeus te maken. Of meer uitlenen van games! Dit zijn toch wel dingen die mij persoonlijk zouden aanspreken!”

“Een koffie/broodjes zaakje erin. Zo wordt het wat aantrekkelijker om naar de bibliotheek te gaan. Lekker hapje en drankje erbij. Ook een lekker chillhoekje met bijvoorbeeld zitzakken waar mensen lekker kunnen lezen of luisterboeken kunnen beluisteren (met koptelefoon of oordopjes); een ruimte waar educatieve films worden uitgezonden. Dit is leuk en zo leren ze ervan.”

Bijlage 3: Ideeën - Reis in de tijd (3/3)

“Er zouden meer studie/ werk plekken gecreëerd worden. En hierbij gebruikmaken van groene muren. Deze groene muren zijn dan bedekt met levende planten. Om zo meer rust te creëren. Ook zorgt groen voor een onbewust rustgevend gevoel en er is meer zuurstof. Ook zou ik koffie cafeetjes maken met zit en lees plekken. Hier wordt dan warme-koude dranken, gebak, snacks en broodjes, soep en salades geserveerd. Ik zou boek hoeken maken. Denk aan kinderhoek, literatuur hoek, reis hoek, Engelse hoek, Spaanse hoek, en studieboeken hoek. [...] Mijn ideeën zijn wel voor nu als in 2030!

“Wellicht zal er ook een afdeling zijn waar men muziek instrumenten kan lenen en dat er vrijblijvend les wordt gegeven voor jonge “arme” kinderen. Zo wordt het maken van muziek/ creativiteit gestimuleerd dan alleen maar te gaan gamen.”

“Ik zou het leuk vinden als er meer spellen te leen zijn. Dan bedoel ik met name bordspellen. Hier zou ook een ruimte op ingericht kunnen zijn, zodat mensen die daar gelijktijdig zijn meteen uitgenodigd worden voor een bordspel. Het idee hiervan is dat mensen ook op een laagdrempelige manier met elkaar in aanraking komen en elkaar ontmoeten. Ik zie de bieb dan ook meer als een ontmoetingsplek. Uiteraard gescheiden van de ruimtes waar het stilte wordt gehanteerd.”

“Ik denk inderdaad dat een goede print/lamineer/inbind/etc. service erg goed is voor de bibliotheek. Persoonlijk print ik nog maar zelden en heb ik dus geen printer, en moet ik er nu telkens voor naar mijn ouders.. Als ik voor een goedkope prijs 'even' bij de bieb kan printen, zou ik dat zeker overwegen! Al is het maar om zelf geen printer en dergelijke aan te hoeven schaffen! .”

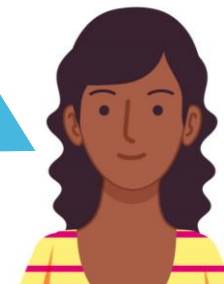
Bijlage 4: Ideeën - Directeur voor een dag (1/3)

Quotes van de opdracht 'Directeur'; wat zouden jongeren veranderen aan de bibliotheek als ze de directeur zouden zijn?

"Een bibliotheek heeft over het algemeen een saai en sober karakter, het is lastig dit imago te veranderen. Als ik directeur van alle bibliotheken in Nederland was geweest zou ik een plan op gaan stellen om dit imago te veranderen: hip & toegankelijk voor iedereen. ... Om deze hipheid en toegankelijkheid te realiseren, zou ik meer inspelen op moderne workshops, zoals hiphop."

"Ik zou me richten op de mensen die echt komen om te lezen/studeren en niet zozeer voor de extra dingen zoals workshops. Voor deze groep valt er naar mijn mening ook nog veel winst te behalen, zoals lekkere leesplekken met banken/stoelen/kussens, warmere uitstraling. Studieplekken waar je je goed kan afzonderen met ook fijne stoelen om te zitten, zodat het ook voor de mensen die wel puur voor het lezen/studeren komen ook veel aantrekkelijker wordt om te komen en langer te blijven."

"Omdat ikzelf in de luchtvaart werk weet ik dat het soms lastig is om ergens naartoe te gaan i.v.m. openingstijden. De oplossing die ik hiervoor heb bedacht is een toegangssysteem in te stellen waarbij de Bieb 24/7 geopend is door middel van een speciaal ontworpen systeem. Zo kunnen mensen buiten kantooruren ook gebruik maken van de bibliotheek. Ik zou camera's ophangen zodat vanuit een meldkamer toch een klein beetje toezicht gehouden wordt. Ik heb dit idee gezien bij een sportschool en denk dat het ideaal is. Als ze dit in een sportschool doen, waarom dan ook niet in de bibliotheek?"

"Als ik vanuit mijn eigen oogpunt kijk zou ik bijvoorbeeld een afdeling maken met Formule 1 als thema: allerlei boeken en tijdschriften met beeldmateriaal en verhalen en bijvoorbeeld filmfragmenten van gereden races en interviews. Ik zou dan tijdens het F1-seizoen inzetten op simraces en playseats in de weekeinden. Volgens mij is het dan gaaf om daar met vrienden mee bezig te gaan. Misschien zelfs de mogelijkheid om op zaterdag de vrije trainingen en kwalificatie en op zondag de race daar te kijken."

Bijlage 4: Ideeën - Directeur voor een dag (2/3)

*“Als eerste zou ik met een pr/marketingbureau de handen in één slaan.
Dit om het imago van de bieb te verjongen en om ook te kunnen laten zien wat je bij een bieb kunt verwachten. Denk bijvoorbeeld aan zichtbaarheid op social media, waarin iemand uitlegt dat ze op vakantie een bepaald boek lezen (omdat het scherm van je smartdevice niet goed te zien is in de zon), dus dan ook een manier om je favoriete film te lezen i.p.v. kijken. Hoe ze op het idee zijn gekomen om dat boek te lezen en hoe ze het hebben gevonden.
Ik ben van mening dat mensen weer bekend moet worden met de bieb en dat het vertrouwd gaat voelen om er je weg in te vinden.”*

“Qua openingstijden en beschikbaarheid zou ik openingstijden verruimen, maar het lijkt me ook handig om een boek te kunnen afhalen in een kluisje. Met het zelfde soort systeem als bijvoorbeeld de pakketjes automaat van PostNL.”

*“Ik zou ook integreren dat als een boek niet bekend is in de bibliotheek, dat je deze kan bestellen en het boek in de collectie komt. Dat zou echt een top optie zijn! Het zou ook leuk zijn als je je op kan geven voor leerzame uitstapjes tegen een kleine bijdrage als geen-lid en gratis als wel-lid. Dat zou ik ook integreren!
In 2030 ben ik bang dat er meer gedigitaliseerd is en er minder medewerkers in de bieb zijn. Ik hoop echter dat dit niet zal gebeuren.”*

“Als ik morgen directeur zou zijn van de bibliotheek zou ik hem zo inrichten: Ik zou een hele kinderverdieping maken. [...] Met een aparte kamer, op dezelfde verdieping voor de ouders, waar ook zij in stilte kunnen werken (mits ze dat willen, ze zijn natuurlijk zelf ook van harte welkom). Ik denk dat ook na de corona er veel mensen thuis blijven werken. Al is het maar voor 1 dag in de week. Dus dan is dit een goede oplossing voor allemaal.”

Bijlage 4: Ideeën - Directeur voor een dag (3/3)

“Als ik de bibliotheken zou mogen inrichten dan zou ik [...] ook boeken als stripboeken en manga's (Japanse comics) in het assortiment willen, omdat daar tegenwoordig veel vraag naar is onder jongeren en jong volwassenen. En zelf vind ik het ook erg leuk om te lezen. Ik zou ook de dvd verhuur upgraden. Tegenwoordig zijn het veel oude of niet populaire films die je zou kunnen verhuren en die vind je makkelijk online, dus wil ik meer films die onlangs uitgekomen verhuren. Verder wil ik vooral een groot assortiment voor jong en oud, plus boeken in verschillende talen als Engels, Duits, Pools, etc. Tegenwoordig is Nederland erg divers in culturen dus zal dit alleen maar meer mensen aantrekken.”

“Ik zou ook via de mail lees tips sturen. Deze tips komen voort uit de geleende boeken van het persoon. Dit lijkt mij leuk omdat er zo veel boeken in de bibliotheek staan en je soms echt niet meer weet waar je moet zoeken of wat leuk is.”

“Als ik de directeur van de bibliotheken zou zijn, dan zou ik idealiter een bibliotheek creëren van meerdere verdiepingen en deze dan inrichten op de behoefte van verschillende doelgroepen. Zo zou ik een verdieping maken waar kinderen kunnen spelen en voorgelezen kunnen worden. Op de volgende verdieping zouden vergaderruimtes en studeerplekken komen. Op de bovenste verdieping zou ik een soort 'woonkamer' setting maken, met comfortabele stoelen. Hier kunnen volwassenen dan boeken lezen. Op de bovenste verdieping zou ik vervolgens een wand maken (geluiddempend), met daarachter een koffiebar met wat tafeltjes en de mogelijkheid om te lunchen. Ik denk dat de bibliotheek van de toekomst zich meer zou moeten toespitsen op verschillende plekken voor de verschillende doelgroepen, in plaats van proberen om alle doelgroepen in 1 grote ruimte te proppen. Nu is er vaak hinder van kleine kinderen die gillen als je bijvoorbeeld gaat studeren of rustig een boek wilt lezen.”

MWM²
experts in luisteren

**Pro
biblio**

MWM2

Lisette van de Burgwal
Thomas Spauwen

Probiblio

Ingrid Balijon
Berthy Nijhuis

15 juni 2020

Projectnummer MWM2: PM30201

